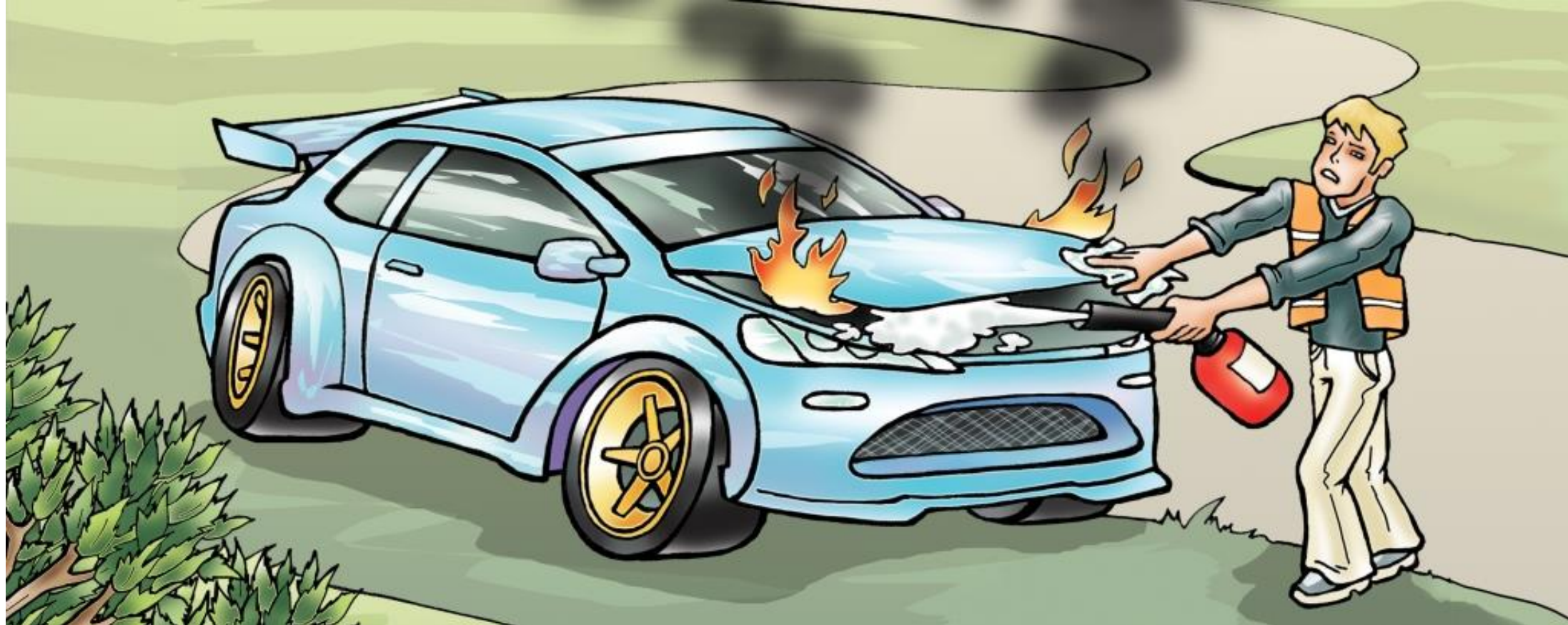

CHOVÁNÍ PŘI POŽÁRU

Celé téma volně ke stažení: [Chování při požáru.pdf](#)

Požár je jakékoli nežádoucí hoření. Pokud se dostanete do situace, kdy jste sami nebo jiná osoba ohroženi požárem, je třeba jednat velmi rychle a rozvážně. Nejsnáze lze uhasit začínající požár, pokud k tomu máte možnost. Požár nás ohrožuje nejen samotným plamenem, ale i žářem a zplodinami hoření, které mohou být v případě některých chemických látek i toxické.

S požárem se můžeme setkat nejčastěji v obytných budovách, časté jsou i požáry vozidel a v období sucha i požáry v přírodě. Každá z těchto situací vyžaduje jiný postup při likvidaci požáru. Společné je ale vždy co nejrychlejší volání na tísňovou linku 150 nebo 112. Požár musíte na tísňovou linku nahlásit i v případě, že se vám jej podařilo uhasit vlastními silami.

Přehled kapitol:

[Požár v domácnosti](#)

[Požár v přírodě](#)

[Požár automobilu](#)

Požár v domácnosti

Jak se správně zachovat v případě, že u vás doma začne hořet, umíte pomoci sobě i svým blízkým a zachránit jim život a víte, co všechno udělat a jak zmírnit škody, které oheň způsobí? Na tyto otázky naleznete odpovědi v této kapitole.

JAK SE ZACHOVAT PŘI POŽÁRU V DOMÁCNOSTI

Ve chvíli, kdy doma ucítíte kouř, vidíte plamenné hoření nebo třeba slyšíte sousedy volat „hoří“, není čas na „hrdinství“. Musíte jednat rychle, ale s rozvahou. Vidíte-li, že se jedná o začínající požár (typickým případem jsou adventní věnce, utěrka či potraviny na sporáku), je vaší povinností jej uhasit, je-li to ve vašich silách nebo provést opatření k zamezení jeho dalšího šíření. Nejlepším pomocníkem je v tuto chvíli hasičský přístroj (viz kapitola „[Zabezpečení domácnosti proti požáru](#)“). Jste-li v situaci, kdy se k vám do bytu nebo pokoje dostává kouř a jeho příčinu ani rozsah požáru můžete pouze odhadovat, okamžitě **volejte na tísňovou linku 150** a postupujte podle následujících rad.

První věc, která vám v zakouřené místnosti pomůže, je **provizorní ochrana dýchacích cest**. V každé místnosti se určitě najde kus látky, kterou si můžete přidržet přes nos a ústa, aby vás kouř tak nedráždil. Nejlepším řešením je např. triko s dlouhými rukávy nebo šátek, který si můžete zavázat na temeni hlavy a nemusíte tak látku držet. Máte-li možnost, textilii navlhčete vodou.

Zachovejte se jako profesionální hasič - **pohybuje se při zemi** (v podřepu nebo na všech čtyřech). U země bude nejlepší viditelnost a nejmenší hustota kouře, který stoupá vždy směrem ke stropu.

V této chvíli nevíte, jestli požár nesouvisí např. s rozvodou plynu. **Nerozsvěcujte proto nikdy elektrická světla ani svíčky**, aby nedošlo k výbuchu. Intenzita světla veřejného osvětlení z ulice ve většině případů stačí, abyste se bez vlastního světla mohli po domácnosti pohybovat i v noci.

Každý člověk se instinktivně snaží před požárem utéci. Jste-li v přízemí a máte možnost bezpečně opustit zakouřenou místnost oknem, využijte toho. V případě, že z pokoje můžete vyjít na balkon, udělejte to. Na „čerstvém vzduchu“ se vám bude lépe dýchat a zároveň můžete volat o pomoc a na nebezpečí upozornit ostatní.

Jste-li v situaci, kdy můžete místnost opustit pouze dveřmi, pod kterými proniká do pokoje kouř, musíte postupovat následovně:

1. **Dveře hned neotvírejte!** Hřbetem ruky, který je citlivější, opatrně vyzkoušejte od spodu minimálně do výšky kliky, nejsou-li dveře horké. Zdá-li se vám, že dveře zahřáté nejsou, zkontrolujte to ještě na klice, je-li kovová. Kov vede teplo velmi dobře a neukáže-li se zvýšená teplota na dveřním křídle, na kovové klice to určitě poznáte.

2. V případě, že **dveře zahřáté nejsou**, opatrně je na cca 15 cm otevřete (nejlépe z místa, kde jsou panty dveří), tak byste byli chráněni před případným kouřem, šlehajícími plameny nebo padajícími předměty. Nestane-li se nic takového, teprve pak můžete pokračovat dál do vedlejší místnosti. Tento postup opakujte u každých dveří, které máte na trase z ohroženého prostoru. Nezapomeňte varovat a pomoci opustit zakouřený prostor dalším členům domácnosti.

3. Pokud **jsou dveře horké**, s největší pravděpodobností je rozsah požáru ve vedlejší místnosti takový, že jej nejste vlastními silami schopni zvládnout. I dřevěné nebo voštinové dveře jsou v tuto chvíli bariérou,

kteřá vás byt' jen na pár minut může před plameny ochránit. **Dveře v tomto případě nesmíte otvírat!**

4. Jedinou možností je zůstat v místnosti. **Ucpěte mezeru mezi dveřmi a prahem textilem** (peřina, polštáře, oblečení apod.), aby se k vám dostalo co nejméně kouře.

5. **Dejte o sobě a nebezpečí vědět!** Volejte z okna, tlučte do topení (vhodné je použít např. šatní ramínka, baseballovou pálku, tenisovou raketu apod.), tlučte do stěn. V panelových nebo bytových domech tímto způsobem upozorníte na nebezpečí najednou velký počet sousedů, kteří vám mohou pomoci. Vy naopak pomůžete jim - tím, že se vzbudí, mohou na nebezpečí začít reagovat.

6. Především ve výškových budovách je obtížné hned identifikovat místo požáru. Pomozte hasičům, aby vás co nejrychleji našli. **Do okna přivězte prostěradlo** nebo jiný velký kus světlé látky (závěsy, potahy apod.). Hasiči tak už při příjezdu k budově vidí, kde jste.

7. V místnosti **se snažte dostat k oknu**. Můžete ho nechat mírně pootvorené a dýchat „čerstvější“ vzduch. Oknem se k vám také mohou dostat hasiči pomocí výškové techniky a v prostoru před ním bude nejlepší viditelnost. Nemusíte se bát, že by na vás zasahující hasič vysypal celou skleněnou výplň okna. S největší pravděpodobností okno otevře klasickým způsobem a nebude jej „vysklívat“.

8. **Bud'te zasahujícím hasičům nápomocni**. Informujte je o ostatních přítomných obyvatelích bytu, o zvířatech apod. Čím přesnější informace budou záchranáři mít, tím rychleji mohou poskytnout pomoc tam, kde je potřeba. Hasiči přesně ví, jak správně postupovat. Dbejte proto všech jejich pokynů. Vše dělají proto, aby zachránili vaše životy a majetek.

9. Pro nic a pro nikoho se do objektu, který se vám podařilo včas opustit, nevracejte. Nemáte na to potřebné vybavení. Stačí informovat hasiče, kteří to zajistí.

TIP: Sestavte si sami pro sebe a svou rodinu „domácí únikový plán“. Na půdorysném plánu bytu/domu si vyznačte nábytek, dveře, okna, balkon atd. a šipkami si vyznačte, kudy byste se nejrychleji a nejbezpečněji dostali ven. Naučte tyto trasy všechny členy domácnosti. Máte-li mezi sebou např. vozíčkáře nebo osobu, která chodí o holích, zkuste si sami vyzkoušet, kdo z vás by jim mohl pomoci dostat se včas do bezpečí a jestli jsou všechny únikové trasy dostatečně široké. Děti naučte, aby si uklízely z chodeb všechny hračky, boty, sportovní náčiní. V případě špatné viditelnosti při zakouření se tyto překážky mohou stát osudnými obyvatelům bytu i zasahujícím hasičům.

CO DĚLAT PO POŽÁRU V DOMÁCNOSTI

Po požáru v domácnosti nastává období „sčítání škod“ a obyvatelé se s touto nelehkou situací musí vypořádat. Poradíme vám, jak toto období co nejlépe zvládnout a zamezit dalším problémům, které je provází.

1. Nepochybně panice, vše se dá nahradit, obnovit. Jen zdraví a život ne!
2. Po požáru si nechejte velitelem zásahu písemně předat místo požáru. Velitel vám také doporučí následná opatření a sdělí, je-li vstup do objektu/bytu možný a za jakých podmínek.
3. Na požářišti se i po ukončení zásahu mohou uvolňovat nebezpečné a karcinogenní látky. Pohybuje se proto v tomto místě co nejméně a chraňte si dýchací cesty.
4. V případě, že nemáte kde bydlet a nemáte možnost náhradního ubytování u příbuzných nebo přátel, požádejte o pomoc příslušný obecní nebo městský úřad.
5. Nezapínejte přívod elektrické energie, dokud nebude provedena její kontrola odborníkem. To stejné platí i pro jednotlivé elektrické spotřebiče. Mastné saze a zplodiny hoření snadno mohou poškodit elektroniku a tištěné spoje. Proto je kontrola nutná.
6. Nezapínejte přívod plynu, dokud nebude provedena jeho kontrola odborníkem. Vlivem tepla může docházet k poškození těsnění i samotných rozvodů.
7. Zdokumentujte si všechny škody a kontaktujte svoji pojišťovnu. I v případě, že vám shořely veškeré doklady lze u pojišťovny na základě např. rodného čísla doklady dohledat.
8. V případě ztráty osobních dokladů se obraťte na místně příslušné úřady.
9. Součástí pojištění domácností bývá zpravidla i možnost úhrady sanačních prací. Těchto firem je na trhu celá řada. Zkuste si jejich nabídky porovnat a zkontaktujte se svou pojišťovnou, jakou část těchto prací uhradí.

Sanační práce mohou zahrnovat:

- čištění a sušení knih, dokumentů atd.,
- čištění techniky, strojů, strojního zařízení, elektroniky, elektrických rozvodů atd.,
- čištění PC, elektronických zařízení pro přenos a uchovávání dat,
- čištění nábytku, veškerého zařízení bytu,
- odstranění zplodin hoření,
- odstranění škod způsobených hasební vodou.

10. Máte-li vy nebo vaši blízcí po události psychologické problémy, neváhejte kontaktovat odbornou psychologickou pomoc. Včasná posttraumatická péče je pro váš další život velmi důležitá.

Lokálním účinkem vysoké teploty vznikají popáleniny. Jejich příčinou nemusí být jen oheň, ale i horké předměty, horké kapaliny a páry nebo také výboj elektrického proudu. Popáleniny se dělí do tří stupňů.

1. stupeň (povrchní poranění kůže) se vyznačuje zarudnutím a bolestí, hojí se bez jizev,

2. stupeň (poškození kůže a částí podkoží) se vyznačuje vznikem puchýřů, bolestivostí, kůže je vlhká,

3. stupeň (poškození celé vrstvy kůže a podkoží) se vyznačuje nápadně bílou barvou, kůže je suchá, často již nejsou bolesti z důvodu poškozených nervových zakončení. Rozsáhlé popáleniny mají výrazné celkové účinky – nemoc z popálení. Nebezpečné je popálení dýchacích cest a vdechování zplodin hoření.

Rozsah popálenin lze určit podle plochy daně postiženého, která odpovídá přibližně 1 % tělesného povrchu. Jako závažné jsou označovány popáleniny s rozsahem větším než 15% tělesného povrchu u dospělého a 5% tělesného povrchu u malých dětí a všechny hluboké popáleniny (kůže a podkoží v celé hloubce).

První pomoc u popálenin

Přerušte účinek tepla (uhašení, sejmутí oděvu atd.) Postiženou plochu ihned ochladte chladnou vodou. Popáleniny malého rozsahu chladte do úlevy od bolesti. Popáleniny většího rozsahu chladte jen krátkodobě a jednorázově, hrozí riziko podchlazení. Sejměte zasažený oděv, části oděvu pevně Inoucí k povrchu těla nestrhávejte. Pokud je to možné, sejměte prstýnky, náramky, náušnice, piercing a další předměty zadržující teplo. Ochlazené popálené plochy překryjte sterilním krytím. Pokud budete chladit ledem, nikdy nepokládejte led přímo na kůži, došlo by k dalšímu poškození tkání – zabalte jej do utěrky apod. Místo vody lze alternativně použít chladivé gely určené na popáleniny.

POZOR: Popáleniny nikdy ničím nemažte (s výjimkou přípravků k tomu určených)! Krémy a masti jsou v drtivé většině případů určeny pro léčbu popálenin, nikoliv pro první pomoc.

Při závažných popáleninách (rozsahem i hloubkou) volejte ihned tísňovou linku 155.

POZOR: U malých dětí stačí rozsah pouhých 5%! Vždy také volejte, pokud postižený kolabuje, jeví známky dalšího poranění, má postižené dýchací cesty a nadýchal se zplodin hoření. První pomoc při nadýchání zplodinami je popsána v kapitole „[Nebezpečné látky v domácnosti](#)“.

[Zpět na přehled kapitol](#)

Požár v přírodě

Co dělat, když se rozšíří oheň mimo ohniště a jakým způsobem uhasit oděv, když nemáte po ruce vodu? Na tyto otázky naleznete odpovědi v této kapitole.

Pokud dojde k rozšíření ohně mimo ohniště, zvažte, jestli jste schopni danou situaci zvládnout vlastními silami. Na uhašení ohně můžete použít jakoukoli vodu, kterou máte k dispozici, lopatu, písek nebo jinou zeminu, kterou oheň udusíte. Pokud si nejste jisti, je lepší utéci do dostatečné vzdálenosti od ohně a neprodleně zavolat hasiče na **linku 150**.

Pokud se na vás vznítí oděv a není k dispozici dostatek vody k uhašení, **neutíkejte** - tím jen podpoříte hoření. Okamžitě si **lehněte** na zem a chraňte si obličej. **Kutálejte se ze strany na stranu**, dokud plameny neuhasnou - tím se zamezí přístupu kyslíku potřebného k hoření. Je-li po ruce deka, nebo jiná vhodná textilie (nesmí být materiál z umělých tkanin), použijte ji k uhašení hořícího oděvu. Přirozenou reakcí každého člověka je utéci před nebezpečím, proto se můžete dostat do situace, že člověk, kterému začalo hořet oblečení, bezhlavě utíká. V tomto okamžiku je nutné jej zastavit, pomoci mu na zem a pokusit se uhasit hořící oblečení podle výše uvedeného postupu.

[Zpět na přehled kapitol](#)

Požár automobilu

Jaký hasicí přístroj použít na hašení automobilu a jak při požáru automobilu postupovat? Na tyto otázky naleznete odpovědi v této kapitole.

Každý účastník silničního provozu by měl vědět, jak se zachovat v případě požáru automobilu. Denně jezdíme do práce, do škol atd. Pravděpodobnost, že se setkáme s podobnou situací, je poměrně vysoká.

Zpozorujete-li kouř z motorového prostoru nebo jiné části automobilu, okamžitě odstavte vozidlo na bezpečném místě. Velmi nebezpečná je situace na vysokorychlostních komunikacích, kdy vás ohrožují ostatní projíždějící vozidla. Než vystoupíte z vozidla, nezapomeňte si vzít reflexní vestu a při pohybu kolem automobilu buďte velmi obezřetní.

Zajistěte také vystoupení všech ostatních cestujících z vozidla a těm (např. s horší mobilitou) pomozte do bezpečí.

- Neváhejte požádat o pomoc ostatní účastníky silničního provozu. Mohou poskytnout např. další hasicí přístroje nebo ve svém vozidle schovat cestující z hořícího vozidla.
- Před hašením svépomocí zvažte své síly a možnosti.
- Přivolejte hasiče na **linku 150** a po jejich příjezdu informujte velitele zásahu o situaci a dalších možných rizicích (pohon vozidla na LPG, převoz nebezpečných látek ve vozidle nebo že se jedná o elektromobil apod.).

Pustíte-li se do hašení před příjezdem hasičů, postupujte podle následujících pokynů:

- K hořícímu vozidlu přistupujte ze směru po větru.
- Dodržujte bezpečnou vzdálenost, chraňte se před žářem.
- Neotvírejte naplněnou kapotu motoru. Hoří-li v motorové části, začněte hasit ze spodu od podvozku, případně zvedněte kapotu jen na pár centimetrů, abyste do motorového prostoru mohli aplikovat hasební médium z hadice hasícího přístroje. **POZOR** na popáleniny, kapota bude mít vysokou teplotu!
- Hoří-li v interiéru vozidla, postupujte podobně. Neotvírejte více než jedny dveře tak, abyste mohli nasměrovat hadici hasícího přístroje na plameny. Každá možnost přístupu vzduchu způsobí rozšíření požáru.

ZAJÍMAVOST: Víte, že celý osobní automobil shoří průměrně za 7 až 8 minut! Časový prostor pro záchranu osob z vozidla je proto opravdu omezený. Kromě hasícího přístroje vybavte své vozidlo také řezačem pásů. Jednoduchý nástroj vám umožní v případě potřeby rychle přerezat pásy a dostat se tak rychleji z vozidla. Pro případ nehody je vhodné mít s sebou ve vozidle nad rámec povinné výbavy i přenosné výstražné světlo. Na trhu je jich celá řada a jsou i v kombinaci s magnetem, který umožňuje jeho umístění přímo na karosérii havarovaného vozidla.

[Zpět na přehled kapitol](#)